

BRICK NÁEJIGHỊ OKPOROỌKÀ

Qpupu 5:1-23

IHEÒMÙMÙ 50 - Nke Ndị etiti

AMAOKWU IBUN'ISI: “Ha di otutu, bú ihe ọjọ nke nādakwasi onye ezi-omume: Ma n'aka ha nile ka JEHOVA nānaputa ya” (AbùQma 34:19).

Ikpere Arụsị Nke Ndị Ijpt

Moses na Eron nwere ntụkwasiobi n'ebe Ụmụ Israel nọ, ma ha ka gaje iguzo n'iru Fero -- ha matakwarā na ọ gaghi anabata arịrịọ ha. Asị na ha amataghị na Chineke dinyere ha, ha agaghị enweworị anyaike iguzo n'iru eze a náekpere arụsị iriọ ka ọtụtụ ndè mmadụ ahụ ndị o ji n'orù nwe ike ijé n'ọzara ikpọ isiala nye Chineke ahụ ọ naamataghị ihe ọ bụla banyere Ya.

Ndị náachọputa ihe nke mere n'oge garaaga (Archaeologists) achọputawo ihe náegosi na ndị Ijpt nwere arụsị dī ichéiche nke ha naekpere ihe ra ka puku abụọ na narị abụọ (2,200). Ọ bụrụ na Fero nwere ọtụtụ chi ra otú a, n'ihī gini ka ọ gaeji nāa ntị n'ebe Chineke nke ndị ahụ bụ orù ya nọ? Ma anyị gaahụ na tupu Chineke emezue nzube Ya n'ebe Fero nọ na ọ tufuworị ntụkwasi obi niile o nwere n'ebe ọtụtụ chi ya dī.

Mkpagbu Nke Mụbara

Ọchịchọ obi niile nke Fero bụ ka Ụmụ Israel náalụlụ kachasị ukwu n'efu. Ndị nke Chineke naanata náání ihe gaenyere ha aka idị ndụ, ma otú ọ dī ha bụ kwa ndị náalụsị ọlụ ike. Mgbe Moses na Eron rịorọ ka enye ndị ahụ ụbọchị olenaole ijé n'ọzara ifè Chineke òfufè, Fero kwuruokwu itaụta na ndị ahụ enweghị ọlụ buru ibu ha naalụ, na nke ahụ mere ha ji nwee oge ichééchichè banyere ihe ndị ahụ náabaghị urù dika ijé ichụàjà dī ichéiche. Nke a mere ka o wee óké iwe nke mere na karịa ọ gaenye oge izuike o mere ka ha náalụlụ karịa otú ha naalụ n'oge garaaga. Ọ dighị enye kwa ha okporoọkà ọzọ maka ikpụ brick, ma anaamanye ha ka ha kpuputa ọnụogugụ ra ka nke ha naakpụ na mbụ. O chère na site n'ikpagbu ha n'ụzọ siriike otú a na ọ gaeme ka obi ha daa mbà banyere ihe niile nke ha naechè.

Ndịochichị akaike dī otú a dī kwa n'ụbọchị anyị taa ndị náechè na ha nwereike ime ihe dī otú a. N'ụfọdụ obodo ndị orù náalụlụ náebi na gburugburu ebe náadighị mma n'ile anya bụrụ kwa ndị anaemeso omume jorọ njọ karịa nke anyị nwereike imeso anụlọ anyị. Ha abughị ndị nwereike ituputa ihe ha gaeme n'onweha. Ma Chineke etinyewo mkpuruobi nime mmadụ, apughị kwa imebi mmadụ O kèrèkèkè. Ọ dī mma, na mgbe ọ bụla o nwere ike, ọ gaatupụ yoke nke ndị náesogbu ya.

“Tụkwasi Obi Rube Kwa Isi”

Ụmụ Israel naenwe olileanya na nnaputa gaabia n'oge náadighị anya; ma ugbu a mgbe emere ka ibu ha dī arọ karịa otú ọ dī na mbụ, ha, malitere itule n'obi ha ma Chineke Ọ ka dī nyekwara ha n'ihē ndia. Moses n'onweya tughariri uche ihe mere o ji dī otú a. Ọ bụ n'ụzọ dī otú a ka Chineke choro iji mezue mkwà Ya?

Chineke choro ka ndị Ya tükwasi Ya obi. Mgbe ụfọdụ arụ náadighị mmadụ ike o wee náariọ ka Chineke gwọọ ya, kama ọ ganaadi ya mma o wee náajonjọ karịa. Nke a abughị oge ọ gaewezuga okwukwe ya n'ebe Chineke nọ, kama ọ ga adaberesiike n'Onyenweanyi, Onye sirí, “Mu onwem bu JEHOVA Nke nēme ka aru di gi nma” (Qpupu 15:26). Anyị naanụ ihe ndeputa a putara ihè ọtụtụ mgbe, “Oké ọchichiri na-agbachị tutu chi ewee bọ.” Ọtụtụ mgbe anyị naatule otú ihe gaesi gbakariya ọchichiri, tükwasị nke a ọtụtụ ọnwunwa naabia kwa! Ma Chineke ekwewo mkwà na amara Ya, ezuworo gi. Ọ choro ka ndị nke Ya tükwasị aka ha na nke Ya, wee chéré ka emezue uche Ya.

Oge ụfọdụ Chineke nwereike ikwe ka mmekpaarụ biara anyị maobu O nwereike nwaputa anyị n'ụzọ ọzọ dī ichéiche rue na anyị apughị kwa imere onweanyi ihe ọ bụla. Ma mgbe ọ bụla Chineke naputara anyị ọ dighị onye ọ bụla gaewere otuto ya ma ọ bughị Onyenweanyi.

N'ihī Chineke eziteghị nnaputa n'oge mbụ ahụ mgbe Moses na Eron rịorọ maka ya, aputaghị na Ọ gaghi emezu mkwà Ya. Okwu Chineke apughị idà. Anyị ga ahụ n'ihèòmùmù nke náabia n'iru na mgbe oge nke Chineke ruru na O weere ogwè aka dī ike naputa ndị Ya, nke Moses naechètara Ụmụ Israel ọtụtụ mgbe, dika ọ dī na Deuteronomi 5:15: “I gècheta kwa na i buri orù n'ala Ijpt, ma JEHOVA, bú Chineke-gi were aka di ike, were kwa ogwè-aka esetiri eseti, me ka i si n'ebe ahu puta.” Mgbe ọtụtụ narị arọ gasiri mgbe Ụmụ Israel nọ kwa n'orù ọzọ, n'oge a ọ bụ n'aka ndị Babilon, Daniel chètakwara óké nnaputa ukwu a wee kpee ikpere otú a: “Onye-nwe-ayi Chineke ayi, Onye wereworo aka di ike me ka ndi-Gi si n'ala Ijpt puta ...” (Daniel 9:15).

Ka anyị mụta n'ihèòmùmù a na ọ dighị ihe kariri Onyenweanyi ime, na anyị gaemerị n'ụzọ dī ebube ma ọ bụrụ náání na anyị gaatükwasị amamihe Ya obi. “Nèle anya JEHOVA: Di ike, ka obi-gi nwe kwa ume; E, nèle anya JEHOVA” (Abù Qma 27:14).

AJỤJỤ DỊ ICHEICHE

1. Gịnị bụ nzaghachi Fero nye arịrịọ Moses na Eron rịọrọ ka o zipụ ndị ahụ ka ha laa?
2. Òlee otú esi mee ka ibuarọ nke ndị ahụ dị ukwu karịa?
3. Ị naechè na Chineke matara ihe banyere mmekpaarụ nke ndị nke Ya?
4. Chineke Ò kwere mkwà na Ọ gaeme ụzọ mgbapụ mgbe anaaanwa anyị?
5. Ịchere na obi Moses dara mbà mgbe ọ naekpere ndị ahụ ekpere?